

Verantwoording

Onmogelijkheid van een eiland.

Entropie. Sedert het begint wasemt alles chaos uit. De elementaire bouillon en de soep van de partikels. Het wegtrekken uit de oceaan en de verspreiding over de hele wereld. Oorlogen en catastrofes die stammen decimeren, de grote migraties op zoek naar voedsel en toevlucht, naar veiligheid en utopieën. De pandemieën. Het radicalisme. De schrik.

Complexiteit. Iedere populatie volgt haar ritme: chaos die geordend wordt. Lawaai binnenin de sociale klasse. Stochastische erfenis en clinale variaties, een kralenspel met vier stikstofhoudende basissen. Archimedes' spiraalstructuren die de tijd in ongelijke cycli herscheppen.

Overgang. Brug tussen twee werelden, tussen twee ordes die elkaar afstoten. Pientere pioniers die de toekomst binnendringen. Wetten die gedachten en noden meeslepen, gebruiken en gewoontes, grenzeloze liefde of kapitaal dat van grenzen altijd een afkeer heeft. Reactie en obstakels totdat de vlam ontvlamt.

Samenleven. Iedere situatie vergt normen. Het instinct overstijgen. Nadenken. Overeenkomsten en onenigheden. Zeeën van twijfel. Wetten die lichtjaren van de werkelijkheid verwijderd zijn. Spanning aan de oppervlakte, zoals zeepbellen in een trieste vijver. Woorden die niet uitgesproken worden. Angst en voortgang, tegengestelde krachten.

Onmogelijkheid van een eiland. Magma dat opstijgt uit diverse vulkanen. Kokende honing die zich over de aardkorst verspreidt. Alleen de oceanen stillen de woeste lava. Lage verdedigingen van degenen die inzicht en evenwicht verdedigen.

Eén stap voor- en twee achterwaarts. Een stap opzij en een ethische pirouette. Er bestaat geen evenwicht zonder de mutatie van stromen.

Logisch uitvloeisel: wanorde gaat aan overgang vooraf. De complexiteit verandert het samenleven. Zonder water is een eiland onmogelijk. Iedere norm heeft een roeping: overgang, aftakeling, de noodzaak van periodieke herzieningen. Het begrip van de complexiteit van het systeem mag de evolutie ervan niet verhinderen. Hoeveel entropie men ook aanmaakt, telkens weer komt een orde op uit het magma van de wanorde. Sedert het begin zweeft alles wanorde uit. Zonder chaos geen evolutie.

I. Over het vrije verkeer van ideeën

Tussen mensen circuleren ideeën
Ze wisselen van ritme en register
Spiegels die lagunebodems verschillend
weerspiegelen in schuimgebakjes van slijk

Er bestaan geen grote en kleine volkeren
Niemand staat boven zijn vennoot
Iedere taal is een ongeremde rijkdom
Een manier om de hele wereld te begrijpen

Tussen mensen circuleren ideeën
Eenheid van volkeren groot en klein
Elkeen met zijn verschillend aroma

Gerechtigheid herovert haar stuwung
Het verlangen overwint de realiteit
Eenheid slaat op volkeren, niet op staten

II. Over het recht op traagheid

Iedere man, iedere vrouw en ieder kind
Hebben het recht hun eigen ritme te ontdekken
Te leven zonder valse haast, angst of groeiende spanning
Traagheid te voelen die groeit als klimop
En traagjes opklimt langs benen en knieën
Zich windt om middel en liezen, aan alle kanten opklimt
En schoot, keel en wangen omsingelt
Eenstemmig door de zeven heilige spleten dringt
Het derde oog bereikt, het doelwit van het voorhoofd
Kern van wijsheid in lagen van tijd

Iedere man, iedere vrouw en ieder kind
Hebben het recht hun eigen ritme te ontdekken
Trage rijping van bloed en vloeistoffen
Nieuwe coördinaten van een toekomst in evenwicht.

III. Het solidariteitsprincipe

De toekomst: waar we allemaal beginnen te dromen
Niemand bouwt op ruïnes van voorbije oorlogen
Niemand houdt de met hoon opgelegde beledigingen bij
Niemand puurt voldoening uit teruggegeven diefstallen
Uit de donkere labyrinten van het collectieve geheugen

De toekomst: waar we allemaal beginnen te dromen
Wat doet het ertoe dat we eertijds onze schepen verbrandden
Wat doet het ertoe dat de zwarte pest onze mensen decimeerde
Wat voor belang hebben verkrachtingen en honger
Het aleatoire moerasgebied van de grenzen
Tranen die de offersteen likken

De toekomst: waar we allemaal beginnen te dromen
Degenen die nu in kano's toekomen en
 (hoop zweten uit hun poriën
Degenen die de halve wereld doorkruisen,
 (op de vlucht voor schrik en miserie
Al diegenen, met vinnen op hun armen en kieuwen
 (die in hun keel opengaan,
Beginnen te dromen: een gedeelde toekomst begint

IV. Geen tussenkomst in andermans leven

Niemand mag onze geest bevelen
Zeggen wat we moeten denken en wat nooit meer gebeurt
Niemand mag zeggen wat we iedere ochtend moeten kopen
Om te verrassen met verschillende aanbiedingen:
Dienstmeisjes met pavie- en perzikhuid
Homunculi in de leegte verloren
Paradijzen die de schrik uitvond

Degenen die bang zijn voor veranderingen
Prediken de markt als enige norm
Paniek onderdrukt hun gevoelens
Wanneer we affiches en slogans hijsen

De werkelijkheid is iets helemaal anders
Open lippen in de ochtendnevel
Stukjes wereld die door de aders lopen

V. Oude ideeën naar de musea verwijzen

Ideeën zijn rood en blauw
Ideeën hebben een voorkeursplaats in musea:
Nationale ideeën, die wie anders is uitsluiten
Raciale ideeën, van overheersing en crematoria
Economische ideeën, van klasse en laaghartige galg
Religieuze ideeën, van verlichting en brandstapel
Reactionaire ideeën, van ijskoud immobilisme
Rationele ideeën, van onverdraagzaamheid en methode
Al die ideeën moeten onverwijld in musea gaan slapen
In het museum van onverdraagzaamheid en schande
In dat van uitsluiting en barbarij, in dat van schrik
Honderdduizend bloemen open op de toekomst
Overgang van apathie naar directe actie
Volgens revolutionaire instincten

VI. Deugden van voortdurende dialoog

Ontwaken. Ontwaken. Uit mutisme en stilte treden
Ramen openzetten voor het ritme dat straten overspoelt
Voor altijd het zwaard van de wraak begraven
Stilte brengt miserie en uitsluiting voort
Isolement, haat, onbegrip

Armoede, geweld, spanning en schrik
Vandaar het belang om uit het stilzwijgen te stappen
Deuren, ramen, afsluitingen openen
Op het ritme dat belist in aandachtige oren klopt

In kampen, op kermissen, straten en markten
Overall waar mensen zijn is leven
Met prachtige labyrinten en plooiën
Vandaar het belang om uit afwachtende stilte te treden
De geesten te openen voor het alternatieve discours
Wonden te genezen, kanalen van voortdurende dialoog te openen

VII. We willen geen hymnes

We willen geen hymnes die overwinningen bekrachtigen
De onderwerping van de enen door de kracht van de anderen
De zuiverheid van ras en de edele afkomst van de wortels
De verlichting van helden en absolute vorsten
Direct aangeraakt door de hand van de goden

We willen geen hymnes of fanfares
We hebben geen nood aan eensgezinde gezangen
Doodslieden en salsa van koperen instrumenten
Met slagwerk van kermissen en kornetten
Terwijl leiders absurde leuzen neuzelen
Van verschil, schrik en exclusieve rechten

We willen alle muziek, alle instrumenten
Alle klanken die openstaan voor dialoog
Concerten van gesyncopeerde melodieën

VIII. Verandering en herziening van normen

Normen bestaan om veranderd te worden
Om een eigen leven te hebben in allemans handen
Om vooruitgang te boeken niet in stilstand te vervallen
In voorouderlijke angst voor de verkeerde afwijking

Het heen en weer van cultuur en ideeën
Het heen en weer van waarden en gewoontes
Het heen en weer van structuren en ritmes

Normen bestaan om veranderd te worden
Om de opgelegde evolutie te volgen
Door de volgzame wil van onderdanen
Die dialoog en pen zouden verkiesen
En het verleden van brandstapel en galg vergeten
Van woeste invasie van naburige volkeren
Van gewelddadig misbruik en morele nederlaag

IX. Een gemeenschappelijk huis

We hebben nood aan architecten, timmerlui, bouwvakkers
Schilders, lantaarnmakers, bouwkundig tekenaars
We hebben ook nood aan elektriciens, boorders
Bedrukkers van stoffen en meestersteenhouwers
Houtbewerkers, leerjongens en glasblazers
Werklui voor de wegen van de reusachtige tuin
Kunstenaars die het interieur van de kamers ontwerpen

Willen volstaat niet, we hebben materialen vandoen
Om keukens, kamers, toiletten te bouwen
Om ramen open te zetten en trappen uit te tekenen
(die leiden naar een andere etage
En kleerkasten, trapleuningen, zolders en schuren
Een kamer voor de kinderen, een living
Een terras met bloemen, een kamer alleen om na te denken
Een kamer voor bezoekers en een gemeenschappelijke eetzaal

X. Iedereen is kind geweest

We zijn allemaal kind geweest en kennen het belang
Van genoeg tijd om te lachen en te spelen
Allen reden we paard op onze vaders en leerden
Dat de wereld ongetwijfeld anders is van bovenuit gezien.

We herinneren ons allemaal de gedeelde ervaringen
De vrienden van vroeger, de kalverliefdes en de ruzies
Ons lachen, de zachte zoetheid van de eindeloze tijd
In die magische tijd van gemeenschappelijke spelletjes.

Laten we dus zwarte inkt gebruiken alsof het goud was
Laten we de wereld verklaren met woorden van waarheid
Met datgene wat we leren in het verloop van de tijd

Laten we dus het zachte werkwoord als een balsem gebruiken
Laten we de wereld verklaren met beelden van waarheid
In herinnering aan een tijd van gemeenschappelijke spelletjes

Xavier Queipo
Nederlandse vertaling: Bart Vonck (2008)